

پژوهشی جامع در تصوف فرقه‌ای

(رصد هویت تاریخی، تحولات، انحرافات، آموزه‌های سلاسل صوفیه و نقد آن‌ها)

دکتر محمد اسماعیل عبداللّهی

www.ketab.ir

سرشناسه: عبداللہی، محمد اسماعیل، ۱۳۶۶ -

عنوان و نام پدیدآور: پژوهشی جامع در تصوف فرقه‌ای (رصد هویت تاریخی، تحولات، انحرافات، آموزه‌های سلاسل صوفیه و نقد آن‌ها) / محمد اسماعیل عبداللہی؛ [برای] پژوهشکده تبلیغ و مطالعات اسلامی باقرالعلوم (ع) .

مشخصات نشر: تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۸۴۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۸۲۱-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: تصوف -- فرقه‌ها

Sufism, Sects of*

موضوع: تصوف -- عقاید

Sufism -- Doctrines

موضوع: عرفان

Mysticism

رده‌بندی کنگره: BP۲۹۰

رده‌بندی یونسکو: ۲۹۷/۸۴

شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۳۷۷

عنوان: پژوهشی جامع در تصوف فرقه‌ای
(رصد هویت تاریخی، تحولات، انحرافات، آموزه‌های سلاسل صوفیه و نقد آن‌ها)

تألیف: دکتر محمد اسماعیل عبداللہی

مدیر هنری: مہیار سپہری

نوبت چاپ: اول (چاپ پنجم از کل)، بہار ۱۴۰۱

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۸۲۱-۱

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: نوین

شمارگان: ۲۰۰ نسخه • ۸۴۸ صفحه

شرکت چاپ و نشر بین الملل • پژوهشکده تبلیغ و مطالعات اسلامی باقرالعلوم (ع)

دفتر مرکزی: تهران، میدان استقلال، سعدی جنوبی، پلاک ۲، طبقه سوم

تلفن: ۰۲۱-۳۳۹۲۲۹۵۹ • نمابر: ۳۳۱۱۸۶۰۲

فروشگاه مرکزی: میدان فلسطین، ضلع شمال شرق، پلاک ۴ و ۵

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۲۱۹۸۰ • نمابر: ۸۸۹۰۳۸۲۳

www.intipub.ir • Email: intipub@intipub.ir

• همه حقوق محفوظ است.

www.ketab.ir

شناسنامه پژوهشی تحقیق

عنوان طرح نامه: نقد تصوّف تشکیلاتی

محقق: دکتر محمد اسماعیل عبداللّهی

پژوهشکنده باقر العلوم علیه السلام، گروه علمی: عرفان و فلسفه

ارزیابان علمی: آیت الله دکتر احمد عابدی، دکتر ابوالفضل تاجیک، دکتر عظیم عابدینی

بازخوانی: دکتر حجت مدرسی، دکتر مسلم گریونی

موضوع اصلی: نقد تصوّف تشکیلاتی

موضوع فرعی: پژوهشی جامع در هویت تاریخی، تحولات و تطورات، سلاسل

و مکاتب تصوّف و نقد آموزه های فرقهای

مدت انجام تحقیق: ۱۳۹۲/۱۱/۲۲ الی ۱۳۹۸/۴/۱۲ شمسی

نمای کلی از تحقیق پیش رو

مقدمه ۹

بخش اول: موقعیت سنجی تصوف و رابطه آن با تشیع ۱۵

فصل اول: جریان شفاعتی، مفهوم شناسی و ضرورت یابی بحث از تصوف ۱۷

فصل دوم: بررسی رابطه تصوف و تشیع ۵۵

بخش دوم: پیشینه، سرچشمه و تحولات تصوف ۷۱

فصل اول: خاستگاه تصوف ۷۳

فصل دوم: تطورات و تحولات تصوف ۱۰۱

بخش سوم: رمزگشایی از سران تصوف در منابع دینی ۱۱۹

فصل اول: بررسی سرسلسله های تصوف در روایات ۱۲۱

فصل دوم: بررسی نگرش عالمان شیعی به تصوف ۱۶۹

بخش چهارم: نقد سلاسل و مکاتب تصوف ۱۹۱

فصل اول: بررسی انتقادی سلسله های نعمت الهی، صفی علی شاه، ۱۹۳

فصل دوم: بررسی انتقادی سلسله های خاکساریه، قادریه، شاذلیه، ۳۱۳

بخش پنجم: تبیین و نقد مهم‌ترین عقاید و آموزه‌های تصوّف ۴۵۵

فصل اول: نگاهی انتقادی به منابع حجّیتی، ولایت، قطب، خرقه، ۴۵۷

فصل دوم: نگاهی انتقادی به شطح، اعتذار ابلیس، سماع، شاهدبازی، ۵۶۳

بخش ششم: تصوّف معاصر و روش‌شناسی جذب و مواجهه فعال ۶۵۳

فصل اول: ماهیت‌شناسی تصوّف معاصر و روش‌شناسی تبلیغی تصوّف ۶۵۵

فصل دوم: راهبردهای مواجهه با تصوّف و روش‌شناسی پاسخ به شبهات ۶۷۷

بخش هفتم: منبع‌شناسی تصوّف و نیم نگاهی به عرفان اسلامی ۷۱۹

فصل اول: منبع‌شناسی تصوّف ۷۲۱

فصل دوم: شاخصه‌های عرفان اسلامی و عرفان‌های کاذب ۷۳۷

فصل سوم: بررسی عرفان اسلامی در موقعیت دانش‌های همگون ۷۵۹

کتابنامه ۷۸۷

در دنیای معاصر اسلام، از جمله جریان‌ات فکری و فعال در صحنه، جریان تصوف و رفتارهای صوفیانه است. این جریان که در بستر تاریخی اسلام شکل گرفته و رشد یافته است اکنون محور افکار دانشمندان جهان اسلام و مورد هدف محققین غربی قرار گرفته است. نقطه آغازین تصوف، نحوه شکل گیری و گسترش آن، نسبت آن با اسلام و عرفان اسلامی، چگونگی فرایند تبدیل تصوف از جریان فردی به پدیده‌ای اجتماعی، چرایی استمرار تطور و تحول در تصوف و ظهور و بروز جلوه‌های ویژه در هر دوره، چرایی اختلاف نظر فقهای امامیه در خصوص تصوف و ضرورت گونه شناسی فقهای معاصر، تاثیر و تاثرات تاریخی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و ادبی طریق و سلاسل صوفیه و پیامدهای آن در باورمندی و دینداری جامعه و... از مهمترین نظام مسائل پیرامون «تصوف و صوفیه» است که باعث شد پژوهشکده تبلیغ و مطالعات اسلامی باقرالعلوم (ع) طرح «نقد تصوف تشکیلاتی» را مورد هدف قرار داده و اکنون با گذشت وقت مدیدی از شروع این پروژه شاهد به بار نشستن آن هستیم. این طرح که با ایده و همت و اراده قوی پژوهشگر فرهیخته جناب حجت الاسلام دکتر محمد اسماعیل عبداللهی به نتایج شایسته‌ای

دست یافته است به منظور ترسیم نگاه جامع و نظام‌مند و پاسخ منطقی به مجموعه مساله‌های مرتبط با تصوف، اثری کامل و بروز پدید آورده است که خواهد توانست افقی نو و نگرشی تازه در عرصه مسائل پیچیده و کلان تصوف برای مخاطب ارجمند خود به ارمغان آورد.

پژوهشکده تبلیغ و مطالعات اسلامی باقرالعلوم علیه السلام بر خود لازم می‌داند از این نویسنده کوشا و ارزیابان محترم این طرح حضرت آیت الله دکتر احمد عابدی، دکتر ابوالفضل تاجیک و دکتر عظیم عابدینی و اعضای محترم گروه عرفان و فلسفه و سایر همکاران این پروژه فاخر تشکر و قدردانی نماید.

پژوهشکده تبلیغ و مطالعات اسلامی باقرالعلوم علیه السلام

www.ketab.ir